

Estudis PAVIRU

Línia estratègica 1.2 Reivindicar Llaés com a territori viu i desmuntar el relat de l'abandonament

Projecte L'Argelagar. Coneixement territorial, cartografia viva i narrativa comunitària de Llaés

Resum

L'Argelagar és el projecte de referència de la línia estratègica 1.2 del Pla d'Acció de PAVIRU-Llaés, orientat a reivindicar Llaés com a territori viu, habitat i treballat, i a desmuntar el relat simplificador de l'abandonament rural. El projecte produeix coneixement territorial integrat — cartogràfic, social i ecològic— i el transforma en accions de comunicació, visualització i incidència cívica adreçades a la comunitat, a les institucions i a la societat en general.

Com la resta de línies del Pla, aquesta s'articula a partir d'un únic projecte de coneixement, del qual deriven dues accions d'output comunitari: d'una banda, la campanya Llaés Viu, orientada a la sensibilització i la construcció d'un relat territorial rigorós; i, de l'altra, el Mapa Viu de Llaés – L'Argelagar, com a eina de cartografia integrada i participada que fa visible la realitat material i social del territori.

Descripció

Llaés és sovint percebut des de fora com un espai marginal, buit o simplement com un paisatge atractiu per al consum recreatiu. Aquestes mirades tendeixen a invisibilitzar la realitat quotidiana d'un territori habitat, gestionat i socialment actiu, així com el paper central de la pagesia, del veïnat i de les pràctiques de cura del territori. El relat de l'abandonament no és només una simplificació descriptiva, sinó que té efectes materials: condiona polítiques públiques, legitima usos intensius desvinculats del lloc i debilita el reconeixement social de la vida rural.

Davant d'aquesta situació, L'Argelagar neix com un projecte que combina anàlisi territorial rigorosa i retorn social del coneixement, amb l'objectiu de fer visible la complexitat de Llaés com a sistema viu. El projecte integra dades cartogràfiques oficials, recerca documental, treball de camp i coneixement local per construir una lectura coherent del territori, que inclou masies habitades, camins veïnals, fonts, pastures, boscos madurs, espais comunals i projectes actius.

Aquesta base de coneixement no té una finalitat merament descriptiva. Serveix per fonamentar una narrativa cívica i comunitària alternativa a la de l'abandonament, centrada en la compatibilitat entre protecció ambiental, activitat pagesa i vida quotidiana, i en el dret de les persones a viure i treballar dignament a Llaés. El projecte no promou una imatge idealitzada ni folklòrica del món rural, sinó una visió contemporània, exigent i arrelada.

En coherència amb el paper de PAVIRU-Llaés, L'Argelagar no substitueix ni assumeix funcions pròpies de l'administració, ni es configura com un instrument de planificació formal. Actua com a infraestructura de coneixement i com a plataforma d'incidència cívica informada, al servei del debat públic i del reconeixement social del territori.

Accions derivades del projecte

Acció 3 · Llaés viu!

Campanya d'informació i sensibilització que transforma el coneixement generat pel projecte en materials divulgatius, gràfics i accions públiques. La campanya visibilitza les persones, activitats i serveis ecosistèmics del territori, i contribueix a construir una nova cultura del territori basada en la corresponsabilitat, el respecte i la convivència. No és una eina de promoció turística ni una invitació al consum del territori.

Acció 4 · Mapa viu de Llaés

Eina de cartografia territorial integrada i participada que fa visibles els elements materials i immaterials del territori: masies, camins, fonts, pastures, boscos madurs, espais comuns i iniciatives actives. El mapa actua com a suport a la comprensió col·lectiva del territori i com a llenguatge compartit per explicar-lo, discutir-lo i defensar-lo.

Aspectes metodològics

El projecte L'Argelagar es desenvolupa mitjançant una metodologia integrada, no normativa i orientada a la incidència cívica. En primer lloc, construeix una base de coneixement territorial a partir de la combinació de cartografia oficial, documentació històrica, observació directa i coneixement local, amb criteris de traçabilitat i contrast.

En segon lloc, incorpora una dimensió participativa, tant en la identificació d'elements territorials com en la validació de la informació, amb la implicació de veïnat, persones vinculades al territori i entitats locals.

En tercer lloc, el projecte tradueix aquest coneixement en formats accessibles i reutilitzables, tant cartogràfics com comunicatius, que permeten arribar a públics diversos i donar continuïtat a la sensibilització més enllà d'accions puntuals.

Finalment, delimita explícitament la seva funció cívica: informar, sensibilitzar i contribuir al debat públic, reforçant la capacitat col·lectiva de comprendre i defensar Llaés com a territori viu, sense emetre criteris normatius ni assumir competències administratives.

L'Argelagar expressa la voluntat de dotar Llaés d'un relat propi, fonamentat en dades, coneixement i experiència viscuda. Reivindicar el territori com a viu no és només una qüestió simbòlica, sinó una condició per garantir polítiques justes, usos respectuosos i un futur possible per a la vida rural. El projecte posa el coneixement al centre com a eina de reconeixement, dignitat i corresponsabilitat territorial.